

وزیر امور خارجه در گفت و گو با تلویزیون ایرنا:

در حیطة وظایفم، اختیار کامل دارم

نمی توانیم همکاری با آژانس را به صورت کامل قطع کنیم چیزی که جلوی جنگ را می گیرد، آمادگی برای جنگ است

گفت و گو

قریب به یک سال از حضور «سیدعباس عراقچی» در جایگاه وزیر امور خارجه دولت چهاردهم می گذرد. در بیش از سیصد روز گذشته، ایران و منطقه غرب آسیا مجموعه ای از تحولات بی سابقه را تجربه کرده است. در آستانه هفته دولت و یک سال پس از آغاز به کار دولت چهاردهم، برنامه «میز دیپلماسی» خبرگزاری ایرنا میزبان سیدعباس عراقچی بود و از او درباره آخرین وضعیت مذاکرات برای رفع تحریم ها، حرف و حدیث ها درباره عملکرد یک ساله او و البته برخی پرونده های مهم منطقه ای سوآلاتی را پرسید که بخشی از این گفت وگوی مبسوط را در ادامه می خوانید.

یک سال پس از آغاز به کار دولت چهاردهم، این دولت بیش از ۳۰۰ روز پراز است. ما به دنبال افزایش تعاملات دیپلماتیک بوده ایم، بویژه در منطقه و در محیط همسایگی. از تعامل دیپلماتیک با کشورهای غربی، از جمله ایالات متحده آمریکا و مذاکره با آمریکا در موضوع هسته ای نیز هرگز ابا نکرده ایم. در این زمینه برنامه ریزی کرده و حتی اقدام هم کرده ایم. همه شاهد بودند که ما پنج دور مذاکره داشتیم که در نهایت، به جنگ منتهی شد. به عبارت دیگر، رویکرد ما استفاده از مذاکره و ابزار دیپلماسی در روابط خارجی بوده و تقویت این رویکرد مدنظر قرار گرفته است.

تاکتیک ها و منش اجرایی است، سیاست خارجی، یک امر حاکمیتی است، نه صرفاً امری دولتی، مجموعه حاکمیت است که تصمیم می گیرد و دولت در کلان خود یعنی به صورت عام و وزارت امور خارجه به صورت خاص، مجری سیاست هایی هستند که در سطح حاکمیت اتخاذ می شود. مقام معظم رهبری نیز صراحتاً در این خصوص سخن گفته اند که وزارت امور خارجه سنده تنها در ایران، بلکه در همه کشورها- مجری تصمیماتی است که در سطح حاکمیتی اتخاذ می شود. از این جهت، چه دولت و چه وزارت امور خارجه، همواره مجری تصمیمات نظام بوده اند که در سطح عالی اتخاذ می شود. در نهایت، حاکمیت، شورای عالی امنیت ملی است؛ این شورا روال خاص خود را برای تصمیم گیری دارد و زمانی که تصمیمی اتخاذ می شود، همه باید از آن تبعیت کنند. عقل نیز اقتضا می کند که وقتی تصمیمی به صورت جمعی گرفته می شود، همه آن را اجرا کنند. کسی نمی تواند بگوید چون با آن تصمیم مخالف بوده، حالا آن اجرا نمی کنند. اگر نمی خواهد اجرا کند، می تواند استعفا دهد و کنار برود. اما تا زمانی که در مسئولیتی حضور دارد، باید مجری تصمیمات عالی نظام باشد.

شده، اما وقتی به واشنگتن می رفت، کسانی بودند که آنها را قانع می کردند که باید «غنی سازی صفر» ایستادگی کنند. من فکر می کنم لابی بسیار قوی تری در واشنگتن وجود داشت که این خواسته را بر آمریکایی ها تحمیل کرد. در غیر این صورت، آمریکایی ها حداقل مذاکره کنندگان ما آمادگی داشتند که به فرمول های میان بر برسند.

آقای وزیر، شمار دوسوی میدان و دیپلماسی منتقدانی دارید؛ افرادی که معتقدند شمار چار خوش بینی سیاسی بودید، چه در پنج دور مذاکرات و چه در برخی موضع گیری های دیگر، و گروهی که معتقدند شما پیش از حد محافظه کار شده اید. بویژه برخی اظهار نظرها ی افراد سرشناس که با آنها سابقه همکاری دارید، در یک ماه اخیر مطرح شده و گفته اند باید اختیارات بیشتری به وزیر امور خارجه داده شود. خیلی صریح به مردم بگویید. آیا دست شما بسته است؟

وقتی تصمیمی گرفته شود، دیگر مجری نمی تواند بگوید من دست کامل می خواهم تا هر طور که دلم خواست عمل کنم. این با هیچ قاعده ای سازگار نیست؛ نه عقل و منطق، نه اصول حکومت داری و نه نظم سازمانی چنین

ما چندین طرح عملیاتی داشتیم تا بین غنی سازی و عدم

برخورداری از سلاح مصالحه ایجاد کنیم. این طرح ها در جریان مذاکرات مورد توجه قرار گرفت و تمایل نشان داده شد، اما وقتی به واشنگتن می رفت، کسانی بودند که آنها را قانع می کردند که باید بر «غنی سازی صفر» ایستادگی کنند. من فکر می کنم لابی بسیار قوی تری در واشنگتن وجود داشت که این خواسته را بر آمریکایی ها تحمیل کرد

ایستادگی کنند. من فکر می کنم لابی بسیار قوی تری در واشنگتن وجود داشت که این خواسته را بر آمریکایی ها تحمیل کرد

از نظر من، ما هنوز به آن نقطه بلوغ نرسیده ایم که یک مذاکره مؤثر با آمریکا صورت گیرد

ایستادگی کنند. من فکر می کنم لابی بسیار قوی تری در واشنگتن وجود داشت که این خواسته را بر آمریکایی ها تحمیل کرد

ایستادگی کنند. من فکر می کنم لابی بسیار قوی تری در واشنگتن وجود داشت که این خواسته را بر آمریکایی ها تحمیل کرد

ایستادگی کنند. من فکر می کنم لابی بسیار قوی تری در واشنگتن وجود داشت که این خواسته را بر آمریکایی ها تحمیل کرد

ایستادگی کنند. من فکر می کنم لابی بسیار قوی تری در واشنگتن وجود داشت که این خواسته را بر آمریکایی ها تحمیل کرد

ایستادگی کنند. من فکر می کنم لابی بسیار قوی تری در واشنگتن وجود داشت که این خواسته را بر آمریکایی ها تحمیل کرد

سیاست کلی چه باشد، در چه محدوده ای می تواند حرکت کند، از کجا جلوتر نرود و از کجا عقب نریناید، همه در شورای عالی امنیت ملی تصمیم گیری می شود.

آیا در مذاکرات اخیر با هیأت آژانس بین المللی انرژی اتمی پیشرفتی حاصل شد؟

سفر آقای آپارو برای اینکه ما در این موضوع به فهم بهتری برسیم، به نظم خوب بود. بعد از این سفر، مجموعه دیدگاه های خود را در خصوص یک مدالیتیه ممکن بر مبنای قانون مجلس مکتوب کردم و ارائه دادیم. روز شنبه ۲۵ مرداد آژانس نظرات خود را مکتوب کرد و به ما بازگرداند و این تعامل رفت و برگشت بین ما و آژانس ادامه دارد. احتمالاً همکاران را به وین اعزام خواهیم کرد تا دور دیگری از مذاکرات آنجا انجام شود.

آلان در این مرحله، عدم همکاری با آژانس به امنیتی سازی، پرونده ایران هم کیم بیشتری خواهد کرد؟

این موضوع، هم درست است و هم ملاحظات در خصوص آن وجود دارد. قطع همکاری با آژانس تبعات خاص خود را دارد و ادامه همکاری با آژانس به شیوه سابق نیز دیگر امکان پذیر نیست. سؤال بنده از آژانس این است که برای بازرسی از یک تأسیسات هسته ای بیمارارن شده، چه پروتکل مشخصی وجود دارد؟ خود آژانس نیز پاسخی ندارد، زیرا چنین سائقه ای تاکنون وجود نداشته است. یک تأسیسات ثبت شده نزد آژانس که مشغول فعالیت های صلح آمیز هسته ای بوده، هدف بیمارارن قرار گرفته است؛ اکنون پرسش این است که نحوه بازرسی از آن چگونه باید باشد؟ آژانس در این زمینه هیچ سابقه ای ندارد و نمی تواند پروتکل مشخصی ارائه کند؛ مثلاً بگوید در این مورد باید به فلان بند از قانون پادمان مراجعه کرد. بنابراین نیاز به مذاکره وجود دارد و از جهاتی این امر به راحتی نیز امکان پذیر نیست.

با توجه به تجربه اخیر، بدون تردید برای ما ملاحظات جدید امنیتی و ایمنی به وجود آمده است. در شرایط فعلی، حتی نزدیک شدن به این تأسیسات نیز ممکن است مخاطرات خاص خود را داشته باشد. بنابراین، تا زمانی که تکلیف این موارد روشن نشده باشد، امکان آغاز همکاری مجدد وجود ندارد. این همکاری جدید با آژانس قطعاً مشابه گذشته نخواهد بود، بویژه آنکه مطابق قانون مجلس، همه امور باید از مسیر شورای عالی امنیت ملی پیگیری شود و این شورا است که تصمیم می گیرد بازرسی ها در کجا و چگونه انجام شود یا انجام نشود.

درباره مذاکره با اروپایی ها، آیا موضوع «سنسپیک ییکی از دلایل ماباری مذاکره با آنها است؟

بله، آنها اکنون تنها ابزاری که فکر می کنند در اختیار دارند همین سنسپیک است. در این

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

من، آمریکایی ها هنوز به نقطه ای نرسیده اند که وارد یک مذاکره برابر شوند. اگر هم دنبال مذاکره هستند، می خواهند چیزی را که در صحنه نظامی نتوانستند به دست آورند، حالا در پشت میز مذاکره از من بگیرند که نخواهند توانست. ملت ایران را که بمباران کردند ولی به عنوان مشارکت کننده در برجام شناخته نمی شوید و حق سنسپیک مختص اعضای باقی مانده در برجام است.

تا آنجا، حتی اگر فرض کنیم که حق دارید از سنسپیک استفاده کنید، در صورت انجام آن، چه اتفاقی خواهد افتاد؟ اولاً، نقش اروپا در روند دیپلماتیک کاملاً به پایان می رسد؛ ابزاری را استفاده کرده اید و تمام شده است. پس از آن چه می ماند؟ پایان دیپلماسی؟

این سؤال را بنده صراحتاً از آنها پرسیدم. زمانی که گفتند برای دیپلماسی زمان کمی باقی مانده است، پرسیدم آیا مقصود شما این است که پس از استفاده از سنسپیک، دیپلماسی پایان می یابد؟ پاسخی نداشتند. معلوم است که دیپلماسی پایان نمی یابد، اما دیگر اروپا نقشی در آن نخواهد داشت. اروپا شمشیر خود را بیرون کشیده و پایین آورده است. حال اگر فرض شود، چه رخ خواهد داد؟ مثلاً بازگشت قطعه های پیشین شورای امنیت، بله، من نیز موافقم که نباید اجازه دهیم چنین چیزی رخ دهد، زیرا خوشایند نیست. اما این بازگشت دیگر آن اهمیت و اثرگذاری سابق را ندارد.

قطعه امه ۱۹۲۹ بسیار خطرناک بود، اما اکنون قطعه امه ۲۲۳۱ در حال اجراست که قطعه امه مطلوب تر است. ببا این حال، آیا قطعه امه ۲۲۳۱ توانسته از وقوع جنگ جلوگیری کند؟

با جلوی تحریم ها را بگیرد؟ خیر. واقعیت این است که شورای امنیت و قطعه های آن دیگر آن اثرگذاری سابق را نه برای آنان دارند و نه برای ما. البته مجدداً تأکید می کنم که باید مشخص شود. پس اینطور نیست که باید بگوییم همکاری با آژانس را مطلقاً قطع می کنیم. اگر روزی نظام تصمیم بگیرد از آن بی تی خارج شود، خوب این کار را انجام خواهد داد. در حالی که فعلاً تصمیم نباید در ان بی تی بمانیم، من این را به عنوان مثال می گویم و تصور نشود که این بحث وجود دارد یا ندارد، بلکه ممکن است در آینده به نقطه ای برسیم که این بحث مطرح شود.

آلان در این مرحله، عدم همکاری با آژانس به امنیتی سازی، پرونده ایران هم کیم بیشتری خواهد کرد؟

این موضوع، هم درست است و هم ملاحظات در خصوص آن وجود دارد. قطع همکاری با آژانس تبعات خاص خود را دارد و ادامه همکاری با آژانس به شیوه سابق نیز دیگر امکان پذیر نیست. سؤال بنده از آژانس این است که برای بازرسی از یک تأسیسات هسته ای بیمارارن شده، چه پروتکل مشخصی وجود دارد؟ خود آژانس نیز پاسخی ندارد، زیرا چنین سائقه ای تاکنون وجود نداشته است. یک تأسیسات ثبت شده نزد آژانس که مشغول فعالیت های صلح آمیز هسته ای بوده، هدف بیمارارن قرار گرفته است؛ اکنون پرسش این است که نحوه بازرسی از آن چگونه باید باشد؟ آژانس در این زمینه هیچ سابقه ای ندارد و نمی تواند پروتکل مشخصی ارائه کند؛ مثلاً بگوید در این مورد باید به فلان بند از قانون پادمان مراجعه کرد. بنابراین نیاز به مذاکره وجود دارد و از جهاتی این امر به راحتی نیز امکان پذیر نیست.

با توجه به تجربه اخیر، بدون تردید برای ما ملاحظات جدید امنیتی و ایمنی به وجود آمده است. در شرایط فعلی، حتی نزدیک شدن به این تأسیسات نیز ممکن است مخاطرات خاص خود را داشته باشد. بنابراین، تا زمانی که تکلیف این موارد روشن نشده باشد، امکان آغاز همکاری مجدد وجود ندارد. این همکاری جدید با آژانس قطعاً مشابه گذشته نخواهد بود، بویژه آنکه مطابق قانون مجلس، همه امور باید از مسیر شورای عالی امنیت ملی پیگیری شود و این شورا است که تصمیم می گیرد بازرسی ها در کجا و چگونه انجام شود یا انجام نشود.

آلان در این مرحله، عدم همکاری با آژانس به امنیتی سازی، پرونده ایران هم کیم بیشتری خواهد کرد؟

این موضوع، هم درست است و هم ملاحظات در خصوص آن وجود دارد. قطع همکاری با آژانس تبعات خاص خود را دارد و ادامه همکاری با آژانس به شیوه سابق نیز دیگر امکان پذیر نیست. سؤال بنده از آژانس این است که برای بازرسی از یک تأسیسات هسته ای بیمارارن شده، چه پروتکل مشخصی وجود دارد؟ خود آژانس نیز پاسخی ندارد، زیرا چنین سائقه ای تاکنون وجود نداشته است. یک تأسیسات ثبت شده نزد آژانس که مشغول فعالیت های صلح آمیز هسته ای بوده، هدف بیمارارن قرار گرفته است؛ اکنون پرسش این است که نحوه بازرسی از آن چگونه باید باشد؟ آژانس در این زمینه هیچ سابقه ای ندارد و نمی تواند پروتکل مشخصی ارائه کند؛ مثلاً بگوید در این مورد باید به فلان بند از قانون پادمان مراجعه کرد. بنابراین نیاز به مذاکره وجود دارد و از جهاتی این امر به راحتی نیز امکان پذیر نیست.

با توجه به تجربه اخیر، بدون تردید برای ما ملاحظات جدید امنیتی و ایمنی به وجود آمده است. در شرایط فعلی، حتی نزدیک شدن به این تأسیسات نیز ممکن است مخاطرات خاص خود را داشته باشد. بنابراین، تا زمانی که تکلیف این موارد روشن نشده باشد، امکان آغاز همکاری مجدد وجود ندارد. این همکاری جدید با آژانس قطعاً مشابه گذشته نخواهد بود، بویژه آنکه مطابق قانون مجلس، همه امور باید از مسیر شورای عالی امنیت ملی پیگیری شود و این شورا است که تصمیم می گیرد بازرسی ها در کجا و چگونه انجام شود یا انجام نشود.

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

عکس: ایرنا

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو

گفت و گو